

Torvald.

Fortælling af Hans Rasmussen Gæbjers.

(Fortsett.)

Torvald, jeg var ikke glad ved, at jeg skulde høre det første Gang af Fremmede, men Tak, fordi Du nu endelig har saaret Tillyd til mig." Han talte nu længe med Torvald om Gæng; paa sin jævne og hjertelige tone, da han ham endelig ikke tagte over det Beslutning: havde han sig i Gang, maatte han da ikke ville gjøre det igjen. Men hvis han fuldfornem vis paa, at det ikke var fuldkommen vis paa, at det ikke var det, saa gjorde han bedst i at straks; han gjorde Synid i at lade sig leve i et Haab, som han vidste ikke blive opfyldt. "Dg er hun en rigtig Pige," sagde han til sig selv, "og saa kunne det være gode Venner med gjenfaldig Tak for det Stykke af mig, jeg fulgtes ad, enten det saa førte frem eller tilbage."

Torvald sagde ikke mange Ord, men med blide, rolige Stemme lagde Brev hans Sjæl; han ønskede kun, at han kommen her længe for. "Na, gaa nu hjem og sov paa det," sagde Careren, da Torvald langt om længe rejste sig for at gaa. "Ja, det vil jeg," sagde Torvald, "og godnat og Tak for i Aften og alle andre Dage og Aftener med."

"Godnat Torvald og Tak for Du selv. Trænger Du til mig igjen, saa Du, hvor jeg bor." Det var et varmt indtryk, der den Kærlighed mellem de gamle Friskolelærer og den unge Torvald, der havde fuldt af Talelighedssjæle over den Besigtelse, der holdt dem sammen. "Men nu ved Du, hvordan det gik første Gang, Du gjorde noget, Du ikke kunde fortælle Din Moder. Det kan Du huske paa til næste Gang."

"Der kommer vist ingen næste Gang, Moder."

"Ja, sommand gjør der saa; men søv nu, til Du bliver saa gammel, at Du ved, hvad Du gjør, og naar Du saa en Gang kommer hjem til os to gamle med en rigtig net og pink Bondepige, saa skal vi holde et rigtig Fortøvelsesmøde for Jer, kan Du tro."

Det var, som et tungt Nag var løftet af Torvalds Studere, dobbelt fri og let rejste han til Skolen igjen, og nu først kunde han rigtig leve med der, nu, da der ikke var mere til at dele hans Interesser.

Du Sidsel er der at fortælle, at hun i den første Hebe skæbte baade Fader, Moder og de store Søstrende saa grundigt ud som aldrig før, og det vil ikke sige lidt; de var skyld i hele Ulykken, mente hun, hvorimod hendes Moder indeende, at hun kunde selv have holdt sig fra de ubuddede Folk. "Du kunde jo have været gift for længe siden og have faaet et Bæst, naar Du havde taget gamle Knud, mens Tid var, men Du var nu altid villig at have det finere end vore Comer er til det." Det var Rette Gæves Ord, og de var jo ikke videre trostrerige. Der var altsaa ikke noget at hente; saa bandede den skæmte Sidsel med højtflygende Hænder alle de smaa Gæver og Øreindringer saa lystigt, at der fra den lille Gaard ute paa Marken opstod et Hyl, hvis Magt maatte neppe er hort siden den trojanske Krig, som skrevet staar i Fæder Paars. Efter at hun paa denne ikke meget blide Maade havde givet sit betragte Hjerter Luft, kunde hun med den fornødne Sindro gennemse Brevbogens og skrive det meget berømmelige Brev, vi før har hørt. Efter betruddet at have anlagt og baaret dyb Sorg i en hel Maaned, forlovede og giftede hun sig med store Klavs fra Sorcerud, en halv-gammel sør Pæars, men han havde ikke alene et Bæst, men hele fire, samt otte Køer foruden Ungtæg, saa Sidsel havde alligevel Jordel af at vente. Torvalds Frygt, at hun skulde gjøre en Ulykke paa sig selv, havde hun derved paa det eftertrykkeligste gjenbrevet; om hun siden gjorde Ulykker paa sig selv, sin Mand eller nogen anden, kommer ikke denne Fortælling ved; den skæmte Sidsel er hermed ude af Sagaen.

Da Torvald var færdig paa Højskolen, rejste han efter Bestemmelsen hen til Niels Jeppens i Lynginge. Det var en frisk og munter Gæng, han der var kommen til; der var ingen af det tunge, indestængte, som saa over Søngerup, og Gaardens Folk var nogle af de friskeste i hele Byen. Det var to prægtige Døtre, Niels Jeppens havde; den ældste, Marie, var jo optaget, men den yngre og netteste, Sine, var det heldigvis ikke.

Hun var virkelig ogsaa en Pørl, den samme Sine, saa livlig og glad og dog tillige saa forstændig. Men Torvald havde paa Forhaand vaebnet sit Hjerter, det skulde da ikke atter løbe af med ham som første Gang, tænkte han, og var nu fast besluttet paa ikke at give efter paa det Punkt. Efterhaanden levede han sig ogsaa sammen med de to unge Piger, som først kom til at anses hinanden for Søstrende. Saa dan gik det om Sommeren og næste Vinter med. Denne Vinter bragte ham dog en Nyhed: han kom første Gang i Theatret. Han havde flere Gange hørt Lyd dertil hjemme, men Søngerup laa langt fra Byen, og det at gaa i Theatret blev ogsaa Søngerup regnet til de fornødne Nyheder. Lynginge var det anderledes. De unge hos Niels Jeppens var i det mindste en Gang her Vinter i Theatret, og denne Gang kom Torvald med. Det var med flere Forventninger, han gik til Turen; han havde læst saa mange Skuespil, men aldrig kunde han rigtig forestille sig, hvordan det skulde gaa til, naar Personerne blev levende. Det var Høstnyttens morfomme Komedie, "En Spurius Tranebans", de den Aften skulde spille. Torvald kendte Stykket nøje, kunde endog- saa en Del udenad og glædede sig nu inderligt til at se Peter Klav, Skomagere Tølløse og alle de andre morfomme Figurer. Særlig var han spændt paa at se, hvordan det vel skulde gaa til, naar Dronning Gunhild kom op af Hullet, hvor Pølen havde laaet. De kom lidt sent til Theatret, inde fra Salen brusede Orkestermusikken dem i Møde og vakte allerede Anelser om noget stort. Paa Trappen mødte de to Politibetjente, der kom med en fuld Mand, som paa en meget højroret Maade protesterede imod den Behandling, der tildeles ham.

Det var ikke noget videre lyfteligt Skuespil, men det kunde ikke forstyrre Stemningen. De var lige kommet paa Plads, da Løppet gik op. Torvald havde ventet at se hele Scenen fuld af Studenter, men der sad kun fets Herrere og alle uoplytude paa forskellig Maade, saa de lignede mere Vokaber end Studenter. Saa sang de "For Frihed" ganske højt, men han havde dog lidt hurtigere Sang; og saa begyndte de at tale. Torvald lod sig spændt Opmærksomhed, men det var ham ikke muligt at forstå det halve af, hvad de sagde. Hele Tiden lod der en underlig Hvirvel, som virkede i hoi Grad forstyrrende.

"Hvad er det?" spurgte han.

"Det er Suffaren," svarede Marie, "vi er saa nær ved Scenen, derfor kan vi høre ham."

Saa sad det Tappet, men det gik snart op igjen. Scenen skulde nu forestille en Skov, men der skulde en meget levende Indbildningskraft til at se en Skov der. Paa det gamle Bagtappet var malet en Sø omgivet af Træer, men flere Steeder var der Huller i Scen, hvor igennem man skinnede Lys og Skikkelser, der bevægede sig bogved. Midt paa Scenen stod en stor Ballekasse ved Siden af en ført Pøll. Peter Klav kom ind, men han var heller ikke, som Torvald havde tænkt sig ham. Det var, som han helle Tiden kun stod og gjorde Løjer og Grimaser for at saa Tilskuerne til at le. Med stort Besvær fik han endelig Pølen op, og nu skulde det vidunderlige ske. Men der skete intet vidunderligt. En stor Kælderem blev lukket op, og der ude fra tom den gamle Dronning angigende Trin for Trin ad en Trappe eller Stige. Nej, der var Skuffelser paa ethvert Punkt; ogsaa senere, da der er Sceneforandring fra Konsulens Sal til Skomagereens Kælder; alle de rollehavende gik ud, fra den ene Side blev en trebenet Stol stuk ind, bagefter kom Skomagereen humpende, det var hele Sceneforandringen.

"Nej, er det saadan at komme paa Komedie," nbbrod Torvald, da de kom udenfor, "saa vil jeg dog heller læse Stykkerne end se dem."

"Ja, det er daarligt," sagde Marie, "men jeg har da heller aldrig seet noget udført saa simpelt."

"Ja, er der nogle af de andre, der giver det bedre?" spurgte han.

"Jo, Du skulde bare se det Seltsk, her var isjor, de kunde rigtignok spille Komedie; men de kommer ikke for længe her paa Vinteren."

Det nævnte Seltsk kom ogsaa hen mod Foraaret. De skulde spille "Evned Dyrings Hus" en Aften, og det Stykke vilde Sine saa voldsmig gjerne se. Marie havde hovedpine; Torvald og Sine maatte derfor tage Turen ene, hvad sarrlig han ikke havde noget imod.

Der er sagt, at det daglige Samvær har en forunderlig sammenknyttende Magt. Om det gjelder i alle Forhold skal lades usagt, men at der er noget i det bevises blandt andet af de hyppige Giftermaal mellem Enkemand og deres Husbefyrelser, eller mellem Enker og deres Gaardbefyrelser.

Om Torvald kan meldes, at han nu saa længe havde gaaet og seet paa Sines dybe Dine, at han ikke ret godt kunde

forblive uberørt heraf. Den Jølelse, hvormed han omstattede hende, var saa vidt forskjellig fra den, der havde draget ham mod Sidsel; han mente til, at det var mere den samme Jølelse, som bandt ham til hans Søstrende, og han havde i det hele svært ved at finde Rede i dette.

I alt Fald var det ham ganske unniligt at blive klar over, hvor vidt Sine holdt mere af ham end af alle de andre, og ubestjættede sig for et Afslag syntes han dog ikke om.

De fulgtes som sagt til Komedie den Aften. De tog med Toget til Byen og sid nu ved Hindens Side i en af Loggerne. Men den Aften blev usorglommeligg for Torvald, hans Fje hang utvarevndt ved Kamperakken, med Fje og Dre mod ham, alt udenom ham var glemt, kun det herlige, der som en Mandabaendbarring tindrede for hans Dje, kun i det levende han. Saaledes var det, han i sin Varndom havde drømt om Skuespil og dog ikke saaledes, skjønnere, herligere end han nogen sinde havde tænkt sig det, ret- ledes det her op for ham. Mange fortvirede Tanker gjenneført hans Hjerne, da han i den lyse Forarsnat ved Sines Side gik hjemad. Stærkere og stærkere hvilede det i ham: "Gives der vel noget herligere end Skuespillerens Lod? Staa frem der i det glimrende Lys og for de hundreder af opmærksomme Tilskuere at iolke Digteternes Storværker, lægge Liv i deres Ord, saa de ret kunne trænge til Hjertet?"

"Na, hvad syntes Du saa om det i Aften?" spurgte Sine nu.

"Ja, det var det dejligste, jeg har seet," udbrød Torvald med Barme.

"Hvor de dog maa være lykkelige, de Skuespillere, der kan saaledes!"

"Ja, det kan saamand tit være en tynd Lykke, efter hvad man siger. Det er nu alligevel underligt at høre saadan en som Stig Hvide tale saa varmt og smukt om trofast Kærlighed, naar vi saa ved, at han lever stilt fra sin Kone."

"Nej, gjør han det?"

"Ja, og det samme er nok Tilfældet med flere af dem. Hun, der spillede Regie, skal nok ogsaa være en stem en. Der skal vist i det hele en stærk og god Natur til altid at leve i det glimrende Liv og spille en ny Rolle næsten hver Aften uden derfor at opgive sig selv."

"Ja, det er sandt nok, men der maa da gives gode og ædle Mennesker blandt Skuespillerne ogsaa?"

"Ja, jeg kender det ikke, men efter hvad man siger, skal det nok ikke være ret mange."

Hendes Ord gav hans Tanker en anden Retning; han kom til at tænke paa, at det sunnle Vilde maatte ogsaa have en Brangside. Efter et lille Ophold sagde han: "Det maa dog alligevel være herligt ligesom Stig Hvide at være opfyldt af en dyb, inderlig Kærlighed og saa efter en trofast Kamp at vinde den, man elsker."

"Ja, Du kan jo smalle med af Erfaring," sagde hun skjælm.

Han blev blusende rød. "Jeg ved nok, hvad Du siger til," sagde han, "men det var kun nogle Drengestikker, som ikke havde noget med virkelig Kærlighed at bestille."

"Dg ved Du saa nu, hvad virkelig Kærlighed er?" spurgte hun.

"Jo, jeg har lært det," svarede han sagte.

"Na, og hvem er saa nu den udkaarede, om jeg tør spørge?" sagde hun muntert.

"Kan Du spørge om det, Sine?" spurgte han alvorligt og stansede Gangen, idet han samtidsigt fastsæde et langt Blik paa hende.

Da forstod han ham pludselig.

"Nej, Torvald," udbrød han smerteligt, "hvordan kan det falde Dig ind? Det havde aldrig anet mig."

"Holder Du da virkelig ikke af mig, Sine?"

"Jo, men ikke paa den Maade; men det er ogsaa kun nogle Maanedsting, Du gaar og faar i dette dejlige Vejr; er det vel andet, hvad Torvald?"

Han vidste ikke ret, hvad han skulde svare; der var noget i hendes Stemme, som kunde hun baade le og græde, saa han forstod ikke, om hun talte Spøg eller Alvor.

"Nej, lad nu det være glemt, Torvald!" fortsatte hun. "Lad os blive ved at være gode Venner som hidtil. Jeg har saamand aldrig hufstet paa andet, end Du var min Broder, saadan havde jeg vænnet mig til at se paa Dig, men det skulde jeg maatte ikke have gjort."

Han gik fremdeles tavst og nedslaaet, og hun blev derfor ved: "Vil Du saa lade være at være vred paa mig, Torvald! Jeg kan nu ikke anderledes, men loo mig saa, at alt imellem os skal være ved det gamle, hvad?"

Hun rakte ham Haanden og saa hønligg paa ham.

(Fortf.)

Da den gamle Sidsel kom tilbage, sagde han: "Du har været ude af sig selv, det ser jeg paa dine øjne." "Ja, det er det, sommand gjør der saa; men søv nu, til Du bliver saa gammel, at Du ved, hvad Du gjør, og naar Du saa en Gang kommer hjem til os to gamle med en rigtig net og pink Bondepige, saa skal vi holde et rigtig Fortøvelsesmøde for Jer, kan Du tro."

Det var, som et tungt Nag var løftet af Torvalds Studere, dobbelt fri og let rejste han til Skolen igjen, og nu først kunde han rigtig leve med der, nu, da der ikke var mere til at dele hans Interesser.

Du Sidsel er der at fortælle, at hun i den første Hebe skæbte baade Fader, Moder og de store Søstrende saa grundigt ud som aldrig før, og det vil ikke sige lidt; de var skyld i hele Ulykken, mente hun, hvorimod hendes Moder indeende, at hun kunde selv have holdt sig fra de ubuddede Folk. "Du kunde jo have været gift for længe siden og have faaet et Bæst, naar Du havde taget gamle Knud, mens Tid var, men Du var nu altid villig at have det finere end vore Comer er til det." Det var Rette Gæves Ord, og de var jo ikke videre trostrerige. Der var altsaa ikke noget at hente; saa bandede den skæmte Sidsel med højtflygende Hænder alle de smaa Gæver og Øreindringer saa lystigt, at der fra den lille Gaard ute paa Marken opstod et Hyl, hvis Magt maatte neppe er hort siden den trojanske Krig, som skrevet staar i Fæder Paars. Efter at hun paa denne ikke meget blide Maade havde givet sit betragte Hjerter Luft, kunde hun med den fornødne Sindro gennemse Brevbogens og skrive det meget berømmelige Brev, vi før har hørt. Efter betruddet at have anlagt og baaret dyb Sorg i en hel Maaned, forlovede og giftede hun sig med store Klavs fra Sorcerud, en halv-gammel sør Pæars, men han havde ikke alene et Bæst, men hele fire, samt otte Køer foruden Ungtæg, saa Sidsel havde alligevel Jordel af at vente. Torvalds Frygt, at hun skulde gjøre en Ulykke paa sig selv, havde hun derved paa det eftertrykkeligste gjenbrevet; om hun siden gjorde Ulykker paa sig selv, sin Mand eller nogen anden, kommer ikke denne Fortælling ved; den skæmte Sidsel er hermed ude af Sagaen.

Da Torvald var færdig paa Højskolen, rejste han efter Bestemmelsen hen til Niels Jeppens i Lynginge. Det var en frisk og munter Gæng, han der var kommen til; der var ingen af det tunge, indestængte, som saa over Søngerup, og Gaardens Folk var nogle af de friskeste i hele Byen. Det var to prægtige Døtre, Niels Jeppens havde; den ældste, Marie, var jo optaget, men den yngre og netteste, Sine, var det heldigvis ikke.

Hun var virkelig ogsaa en Pørl, den samme Sine, saa livlig og glad og dog tillige saa forstændig. Men Torvald havde paa Forhaand vaebnet sit Hjerter, det skulde da ikke atter løbe af med ham som første Gang, tænkte han, og var nu fast besluttet paa ikke at give efter paa det Punkt. Efterhaanden levede han sig ogsaa sammen med de to unge Piger, som først kom til at anses hinanden for Søstrende. Saa dan gik det om Sommeren og næste Vinter med. Denne Vinter bragte ham dog en Nyhed: han kom første Gang i Theatret. Han havde flere Gange hørt Lyd dertil hjemme, men Søngerup laa langt fra Byen, og det at gaa i Theatret blev ogsaa Søngerup regnet til de fornødne Nyheder. Lynginge var det anderledes. De unge hos Niels Jeppens var i det mindste en Gang her Vinter i Theatret, og denne Gang kom Torvald med. Det var med flere Forventninger, han gik til Turen; han havde læst saa mange Skuespil, men aldrig kunde han rigtig forestille sig, hvordan det skulde gaa til, naar Personerne blev levende. Det var Høstnyttens morfomme Komedie, "En Spurius Tranebans", de den Aften skulde spille. Torvald kendte Stykket nøje, kunde endog- saa en Del udenad og glædede sig nu inderligt til at se Peter Klav, Skomagere Tølløse og alle de andre morfomme Figurer. Særlig var han spændt paa at se, hvordan det vel skulde gaa til, naar Dronning Gunhild kom op af Hullet, hvor Pølen havde laaet. De kom lidt sent til Theatret, inde fra Salen brusede Orkestermusikken dem i Møde og vakte allerede Anelser om noget stort. Paa Trappen mødte de to Politibetjente, der kom med en fuld Mand, som paa en meget højroret Maade protesterede imod den Behandling, der tildeles ham.

Det var ikke noget videre lyfteligt Skuespil, men det kunde ikke forstyrre Stemningen. De var lige kommet paa Plads, da Løppet gik op. Torvald havde ventet at se hele Scenen fuld af Studenter, men der sad kun fets Herrere og alle uoplytude paa forskellig Maade, saa de lignede mere Vokaber end Studenter. Saa sang de "For Frihed" ganske højt, men han havde dog lidt hurtigere Sang; og saa begyndte de at tale. Torvald lod sig spændt Opmærksomhed, men det var ham ikke muligt at forstå det halve af, hvad de sagde. Hele Tiden lod der en underlig Hvirvel, som virkede i hoi Grad forstyrrende.

"Hvad er det?" spurgte han.

"Det er Suffaren," svarede Marie, "vi er saa nær ved Scenen, derfor kan vi høre ham."

Saa sad det Tappet, men det gik snart op igjen. Scenen skulde nu forestille en Skov, men der skulde en meget levende Indbildningskraft til at se en Skov der. Paa det gamle Bagtappet var malet en Sø omgivet af Træer, men flere Steeder var der Huller i Scen, hvor igennem man skinnede Lys og Skikkelser, der bevægede sig bogved. Midt paa Scenen stod en stor Ballekasse ved Siden af en ført Pøll. Peter Klav kom ind, men han var heller ikke, som Torvald havde tænkt sig ham. Det var, som han helle Tiden kun stod og gjorde Løjer og Grimaser for at saa Tilskuerne til at le. Med stort Besvær fik han endelig Pølen op, og nu skulde det vidunderlige ske. Men der skete intet vidunderligt. En stor Kælderem blev lukket op, og der ude fra tom den gamle Dronning angigende Trin for Trin ad en Trappe eller Stige. Nej, der var Skuffelser paa ethvert Punkt; ogsaa senere, da der er Sceneforandring fra Konsulens Sal til Skomagereens Kælder; alle de rollehavende gik ud, fra den ene Side blev en trebenet Stol stuk ind, bagefter kom Skomagereen humpende, det var hele Sceneforandringen.

"Nej, er det saadan at komme paa Komedie," nbbrod Torvald, da de kom udenfor, "saa vil jeg dog heller læse Stykkerne end se dem."

"Ja, det er daarligt," sagde Marie, "men jeg har da heller aldrig seet noget udført saa simpelt."

"Ja, er der nogle af de andre, der giver det bedre?" spurgte han.

"Jo, Du skulde bare se det Seltsk, her var isjor, de kunde rigtignok spille Komedie; men de kommer ikke for længe her paa Vinteren."

Det nævnte Seltsk kom ogsaa hen mod Foraaret. De skulde spille "Evned Dyrings Hus" en Aften, og det Stykke vilde Sine saa voldsmig gjerne se. Marie havde hovedpine; Torvald og Sine maatte derfor tage Turen ene, hvad sarrlig han ikke havde noget imod.

Der er sagt, at det daglige Samvær har en forunderlig sammenknyttende Magt. Om det gjelder i alle Forhold skal lades usagt, men at der er noget i det bevises blandt andet af de hyppige Giftermaal mellem Enkemand og deres Husbefyrelser, eller mellem Enker og deres Gaardbefyrelser.

Om Torvald kan meldes, at han nu saa længe havde gaaet og seet paa Sines dybe Dine, at han ikke ret godt kunde

forblive uberørt heraf. Den Jølelse, hvormed han omstattede hende, var saa vidt forskjellig fra den, der havde draget ham mod Sidsel; han mente til, at det var mere den samme Jølelse, som bandt ham til hans Søstrende, og han havde i det hele svært ved at finde Rede i dette.

I alt Fald var det ham ganske unniligt at blive klar over, hvor vidt Sine holdt mere af ham end af alle de andre, og ubestjættede sig for et Afslag syntes han dog ikke om.

De fulgtes som sagt til Komedie den Aften. De tog med Toget til Byen og sid nu ved Hindens Side i en af Loggerne. Men den Aften blev usorglommeligg for Torvald, hans Fje hang utvarevndt ved Kamperakken, med Fje og Dre mod ham, alt udenom ham var glemt, kun det herlige, der som en Mandabaendbarring tindrede for hans Dje, kun i det levende han. Saaledes var det, han i sin Varndom havde drømt om Skuespil og dog ikke saaledes, skjønnere, herligere end han nogen sinde havde tænkt sig det, ret- ledes det her op for ham. Mange fortvirede Tanker gjenneført hans Hjerne, da han i den lyse Forarsnat ved Sines Side gik hjemad. Stærkere og stærkere hvilede det i ham: "Gives der vel noget herligere end Skuespillerens Lod? Staa frem der i det glimrende Lys og for de hundreder af opmærksomme Tilskuere at iolke Digteternes Storværker, lægge Liv i deres Ord, saa de ret kunne trænge til Hjertet?"

"Na, hvad syntes Du saa om det i Aften?" spurgte Sine nu.

"Ja, det var det dejligste, jeg har seet," udbrød Torvald med Barme.

"Hvor de dog maa være lykkelige, de Skuespillere, der kan saaledes!"

"Ja, det kan saamand tit være en tynd Lykke, efter hvad man siger. Det er nu alligevel underligt at høre saadan en som Stig Hvide tale saa varmt og smukt om trofast Kærlighed, naar vi saa ved, at han lever stilt fra sin Kone."

"Nej, gjør han det?"

"Ja, og det samme er nok Tilfældet med flere af dem. Hun, der spillede Regie, skal nok ogsaa være en stem en. Der skal vist i det hele en stærk og god Natur til altid at leve i det glimrende Liv og spille en ny Rolle næsten hver Aften uden derfor at opgive sig selv."

"Ja, det er sandt nok, men der maa da gives gode og ædle Mennesker blandt Skuespillerne ogsaa?"

"Ja, jeg kender det ikke, men efter hvad man siger, skal det nok ikke være ret mange."

Hendes Ord gav hans Tanker en anden Retning; han kom til at tænke paa, at det sunnle Vilde maatte ogsaa have en Brangside. Efter et lille Ophold sagde han: "Det maa dog alligevel være herligt ligesom Stig Hvide at være opfyldt af en dyb, inderlig Kærlighed og saa efter en trofast Kamp at vinde den, man elsker."

"Ja, Du kan jo smalle med af Erfaring," sagde hun skjælm.

Han blev blusende rød. "Jeg ved nok, hvad Du siger til," sagde han, "men det var kun nogle Drengestikker, som ikke havde noget med virkelig Kærlighed at bestille."

"Dg ved Du saa nu, hvad virkelig Kærlighed er?" spurgte hun.

"Jo, jeg har lært det," svarede han sagte.

"Na, og hvem er saa nu den udkaarede, om jeg tør spørge?" sagde hun muntert.

"Kan Du spørge om det, Sine?" spurgte han alvorligt og stansede Gangen, idet han samtidsigt fastsæde et langt Blik paa hende.

Da forstod han ham pludselig.

"Nej, Torvald," udbrød han smerteligt, "hvordan kan det falde Dig ind? Det havde aldrig anet mig."

"Holder Du da virkelig ikke af mig, Sine?"

"Jo, men ikke paa den Maade; men det er ogsaa kun nogle Maanedsting, Du gaar og faar i dette dejlige Vejr; er det vel andet, hvad Torvald?"

Han vidste ikke ret, hvad han skulde svare; der var noget i hendes Stemme, som kunde hun baade le og græde, saa han forstod ikke, om hun talte Spøg eller Alvor.

"Nej, lad nu det være glemt, Torvald!" fortsatte hun. "Lad os blive ved at være gode Venner som hidtil. Jeg har saamand aldrig hufstet paa andet, end Du var min Broder, saadan havde jeg vænnet mig til at se paa Dig, men det skulde jeg maatte ikke have gjort."

Han gik fremdeles tavst og nedslaaet, og hun blev derfor ved: "Vil Du saa lade være at være vred paa mig, Torvald! Jeg kan nu ikke anderledes, men loo mig saa, at alt imellem os skal være ved det gamle, hvad?"

Hun rakte ham Haanden og saa hønligg paa ham.

(Fortf.)

Da den gamle Sidsel kom tilbage, sagde han: "Du har været ude af sig selv, det ser jeg paa dine øjne." "Ja, det er det, sommand gjør der saa; men søv nu, til Du bliver saa gammel, at Du ved, hvad Du gjør, og naar Du saa en Gang kommer hjem til os to gamle med en rigtig net og pink Bondepige, saa skal vi holde et rigtig Fortøvelsesmøde for Jer, kan Du tro."

Det var, som et tungt Nag var løftet af Torvalds Studere, dobbelt fri og let rejste han til Skolen igjen, og nu først kunde han rigtig leve med der, nu, da der ikke var mere til at dele hans Interesser.

Du Sidsel er der at fortælle, at hun i den første Hebe skæbte baade Fader, Moder og de store Søstrende saa grundigt ud som aldrig før, og det vil ikke sige lidt; de var skyld i hele Ulykken, mente hun, hvorimod hendes Moder indeende, at hun kunde selv have holdt sig fra de ubuddede Folk. "Du kunde jo have været gift for længe siden og have faaet et Bæst, naar Du havde taget gamle Knud, mens Tid var, men Du var nu altid villig at have det finere end vore Comer er til det." Det var Rette Gæves Ord, og de var jo ikke videre trostrerige. Der var altsaa ikke noget at hente; saa bandede den skæmte Sidsel med højtflygende Hænder alle de smaa Gæver og Øreindringer saa lystigt, at der fra den lille Gaard ute paa Marken opstod et Hyl, hvis Magt maatte neppe er hort siden den trojanske Krig, som skrevet staar i Fæder Paars. Efter at hun paa denne ikke meget blide Maade havde givet sit betragte Hjerter Luft, kunde hun med den fornødne Sindro gennemse Brevbogens og skrive det meget berømmelige Brev, vi før har hørt. Efter betruddet at have anlagt og baaret dyb Sorg i en hel Maaned, forlovede og giftede hun sig med store Klavs fra Sorcerud, en halv-gammel sør Pæars, men han havde ikke alene et Bæst, men hele fire, samt otte Køer foruden Ungtæg, saa Sidsel havde alligevel Jordel af at vente. Torvalds Frygt, at hun skulde gjøre en Ulykke paa sig selv, havde hun derved paa det eftertrykkeligste gjenbrevet; om hun siden gjorde Ulykker paa sig selv, sin Mand eller nogen anden, kommer ikke denne Fortælling ved; den skæmte Sidsel er hermed ude af Sagaen.

Da Torvald var færdig paa Højskolen, rejste han efter Bestemmelsen hen til Niels Jeppens i Lynginge. Det var en frisk og munter Gæng, han der var kommen til; der var ingen af det tunge, indestængte, som saa over Søngerup, og Gaardens Folk var nogle af de friskeste i hele Byen. Det var to prægtige Døtre, Niels Jeppens havde; den ældste, Marie, var jo optaget, men den yngre og netteste, Sine, var det heldigvis ikke.

Hun var virkelig ogsaa en Pørl, den samme Sine, saa livlig og glad og dog tillige saa forstændig. Men Torvald havde paa Forhaand vaebnet sit Hjerter, det skulde da ikke atter løbe af med ham som første Gang, tænkte han, og var nu fast besluttet paa ikke at give efter paa det Punkt. Efterhaanden levede han sig ogsaa sammen med de to unge Piger, som først kom til at anses hinanden for Søstrende. Saa dan gik det om Sommeren og næste Vinter med. Denne Vinter bragte ham dog en Nyhed: han kom første Gang i Theatret. Han havde flere Gange hørt Lyd dertil hjemme, men Søngerup laa langt fra Byen, og det at gaa i Theatret blev ogsaa Søngerup regnet til de fornødne Nyheder. Lynginge var det anderledes. De unge hos Niels Jeppens var i det mindste en Gang her Vinter i Theatret, og denne Gang kom Torvald med. Det var med flere Forventninger, han gik til Turen; han havde læst saa mange Skuespil, men aldrig kunde han rigtig forestille sig, hvordan det skulde gaa til, naar Personerne blev levende. Det var Høstnyttens morfomme Komedie, "En Spurius Tranebans", de den Aften skulde spille. Torvald kendte Stykket nøje, kunde endog- saa en Del udenad og glædede sig nu inderligt til at se Peter Klav, Skomagere Tølløse og alle de andre morfomme Figurer. Særlig var han spændt paa at se, hvordan det vel skulde gaa til, naar Dronning Gunhild kom op af Hullet, hvor Pølen havde laaet. De kom lidt sent til Theatret, inde fra Salen brusede Orkestermusikken dem i Møde og vakte allerede Anelser om noget stort. Paa Trappen mødte de to Politibetjente, der kom med en fuld Mand, som paa en meget højroret Maade protesterede imod den Behandling, der tildeles ham.

Det var ikke noget videre lyfteligt Skuespil, men det kunde ikke forstyrre Stemningen. De var lige kommet paa Plads, da Løppet gik op. Torvald havde ventet at se hele Scenen fuld af Studenter, men der sad kun fets Herrere og alle uoplytude paa forskellig Maade, saa de lignede mere Vokaber end Studenter. Saa sang de "For Frihed" ganske højt, men han havde dog lidt hurtigere Sang; og saa begyndte de at tale. Torvald lod sig spændt Opmærksomhed, men det var ham ikke muligt at forstå det halve af, hvad de sagde. Hele Tiden lod der en underlig Hvirvel, som virkede i hoi Grad forstyrrende.

"Hvad er det?" spurgte han.

"Det er Suffaren," svarede Marie, "vi er saa nær ved Scenen, derfor kan vi høre ham."

Saa sad det Tappet, men det gik snart op igjen. Scenen skulde nu forestille en Skov, men der skulde en meget levende Indbildningskraft til at se en Skov der. Paa det gamle Bagtappet var malet en Sø omgivet af Træer, men flere Steeder var der Huller i Scen, hvor igennem man skinnede Lys og Skikkelser, der bevægede sig bogved. Midt paa Scenen stod en stor Ballekasse ved Siden af en ført Pøll. Peter Klav kom ind, men han var heller ikke, som Torvald havde tænkt sig ham. Det var, som han helle Tiden kun stod og gjorde Løjer og Grimaser for at saa Tilskuerne til at le. Med stort Besvær fik han endelig Pølen op, og nu skulde det vidunderlige ske. Men der skete intet vidunderligt. En stor Kælderem blev lukket op, og der ude fra tom den gamle Dronning angigende Trin for Trin ad en Trappe eller Stige. Nej, der var Skuffelser paa ethvert Punkt; ogsaa senere, da der er Sceneforandring fra Konsulens Sal til Skomagereens Kælder; alle de rollehavende gik ud, fra den ene Side blev en trebenet Stol stuk ind, bagefter kom Skomagereen humpende, det var hele Sceneforandringen.

"Nej, er det saadan at komme paa Komedie," nbbrod Torvald, da de kom udenfor, "saa vil jeg dog heller læse Stykkerne end se dem."

"Ja, det er daarligt," sagde Marie, "men jeg har da heller aldrig seet noget udført saa simpelt."

"Ja, er der nogle af de andre, der giver det bedre?" spurgte han.

"Jo, Du skulde bare se det Seltsk, her var isjor, de kunde rigtignok spille Komedie; men de kommer ikke for længe her paa Vinteren."

Det nævnte Seltsk kom ogsaa hen mod Foraaret. De skulde spille "Evned Dyrings Hus" en Aften, og det Stykke vilde Sine saa voldsmig gjerne se. Marie havde hovedpine; Torvald og Sine maatte derfor tage Turen ene, hvad sarrlig han ikke havde noget imod.

Der er sagt, at det daglige Samvær har en forunderlig sammenknyttende Magt. Om det gjelder i alle Forhold skal lades usagt, men at der er noget i det bevises blandt andet af de hyppige Giftermaal mellem Enkemand og deres Husbefyrelser, eller mellem Enker og deres Gaardbefyrelser.

Om Torvald kan meldes, at han nu saa længe havde gaaet og seet paa Sines dybe Dine, at han ikke ret godt kunde

forblive uberørt heraf. Den Jølelse, hvormed han omstattede hende, var saa vidt forskjellig fra den, der havde draget ham mod Sidsel; han mente til, at det var mere den samme Jølelse, som bandt ham til hans Søstrende, og han havde i det hele svært ved at finde Rede i dette.

forblive uberørt heraf. Den Jølelse, hvormed han omstattede hende, var saa vidt forskjellig fra den, der havde draget ham mod Sidsel; han mente til, at det var mere den samme Jølelse, som bandt ham til hans Søstrende, og han havde i det hele svært ved at finde Rede i dette.

I alt Fald var det ham ganske unniligt at blive klar over, hvor vidt Sine holdt mere af ham end af alle de andre, og ubestjættede sig for et Afslag syntes han dog ikke om.

De fulgtes som sagt til Komedie den Aften. De tog med Toget til Byen og sid nu ved Hindens Side i en af Loggerne. Men den Aften blev usorglommeligg for Torvald, hans Fje hang utvarevndt ved Kamperakken, med Fje og Dre mod ham, alt udenom ham var glemt, kun det herlige, der som en Mandabaendbarring tindrede for hans Dje, kun i det levende han. Saaledes var det, han i sin Varndom havde drømt om Skuespil og dog ikke saaledes, skjønnere, herligere end han nogen sinde havde tænkt sig det, ret- ledes det her op for ham. Mange fortvirede Tanker gjenneført hans Hjerne, da han i den lyse Forarsnat ved Sines Side gik hjemad. Stærkere og stærkere hvilede det i ham: "Gives der vel noget herligere end Skuespillerens Lod? Staa frem der i det glimrende Lys og for de hundreder af opmærksomme Tilskuere at iolke Digteternes Storværker, lægge Liv i deres Ord, saa de ret kunne trænge til Hjertet?"

"Na, hvad syntes Du saa om det i Aften?" spurgte Sine nu.

"Ja, det var det dejligste, jeg har seet," udbrød Torvald med Barme.

"Hvor de dog maa være lykkelige, de Skuespillere, der kan saaledes!"

"Ja, det kan saamand tit være en tynd Lykke, efter hvad man siger. Det er nu alligevel underligt at høre saadan en som Stig Hvide tale saa varmt og smukt om trofast Kærlighed, naar vi saa ved, at han lever stilt fra sin Kone."

"Nej, gjør han det?"

"Ja, og det samme er nok Tilfældet med flere af dem. Hun, der spillede Regie, skal nok ogsaa være en stem en. Der skal vist i det hele en stærk og god Natur til altid at leve i det glimrende Liv og spille en ny Rolle næsten hver Aften uden derfor at opgive sig selv."

"Ja, det er sandt nok, men der maa da gives gode og ædle Mennesker blandt Skuespillerne ogsaa?"

"Ja, jeg kender det ikke, men efter hvad man siger, skal det nok ikke være ret mange."

Hendes Ord gav hans Tanker en anden Retning; han kom til at tænke paa, at det sunnle Vilde maatte ogsaa have en Brangside. Efter et lille Ophold sagde han: "Det maa dog alligevel være herligt ligesom Stig Hvide at være opfyldt af en dyb, inderlig Kærlighed og saa efter en trofast Kamp at vinde den, man elsker."</